

ĆWICZENIA

DO

INTERNETOWEGO PODRĘCZNIKA HISTORII KASZUBÓW

TEMAT 7: KASZUBY POD PANOWANIEM KRZYŻACKIM.

Zadanie 1 [3 pkt]

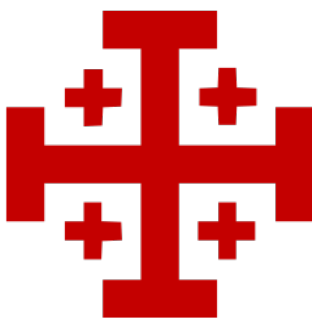
W 1294 r. zmarł Mściwoj II, ostatni przedstawiciel dynastii Subisławiców na tronie gdańskim. W ten sposób skończył się niepodległy byt księstwa wschodniokaszubskiego. Zgodnie z układem w Kępnie (1282 r.) następcą wspomnianego władcy został książę wielkopolski Przemysław II (król polski od 1295 r.) Rychła śmierć polskiego władcy rozpoczęła okres walk o panowanie nad wschodnią częścią Kaszub. Niektórzy uczestnicy tej rywalizacji zostali uwzględnieni w poniższej tabelce. Na podstawie treści zawartych w temacie 7 Internetowego Podręcznika Historii Kaszubów oraz wiedzy pozaźródłowej, uzupełnij tę tabelkę (wpisz odpowiednie literki).

Uczestnicy walk o władzę nad wschodnią częścią Kaszub (XIII/XIV w.)		
Wacław II	Władysław Łokietek	Krzyżacy

A

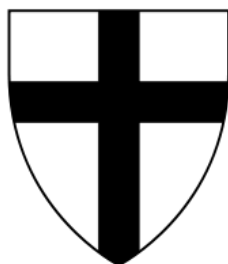
B

C

D

E

Zadanie 2 [1 pkt]

Uzupełnij poniższe zdanie poprzez wpisanie właściwej daty (roku).

Panowanie krzyżackie we wschodniej części Kaszub trwało od roku 1308/1309 do roku .....

Zadanie 3 [6 pkt]

Wskaż (przez podkreślenie) te budowle, które powstały w Gdańsku w czasie panowania krzyżackiego, następnie uzupełnij tabelkę (wpisz tylko literki).

A

B

C

D

Lp.	Nazwa obiektu	Ilustracja
1		
2		
3	Kanał Raduni	

Materiały źródłowe do zadań 4-5:

Źródło A. Fragment kroniki Thomasa Kantzowa.

Wezwał tedy król polski Witolda, wielkiego księcia Litwy, własnych zebrał poddanych, jako i pomoc otrzymał od księcia Bogusława pomorskiego i ruszywszy z nimi na Prusy, zaatakował kraj zakonny. Zakon już dużo wcześniej zatroszczył się o wsparcie i wziął na żołąd księcia Świętobora szczecińskiego, płacąc mu rocznie sześć tysięcy guldenów, iżby we wszystkich wojnach był zakonowi na usługi. Wezwał go przeto wielki mistrz z Prus Ulryk von Jungingen, do pomocy przeciwko polskiemu królowi. Świętobor wysłał tedy syna swego Kazimierza z sześciuset końmi i kilkoma chorągwiami pieszych, zakon zaś także zebrał swych poddanych (...) i ruszył z nimi na króla. A że zakon przywykł był do zwycięstw z królem oraz Polakami, przeto (...) w tym zadufaniu posłał (...) dwóch heroldów do królewskiego obozu. Jeden czarnego na piersiach miał orła z krzyżem, co było herbem zakonu; drugi – gryfa czerwonego, który był herbem księcia Kazimierza szczecińskiego, i wojnę królowi wypowiedzieli. A obaj heroldowie po nagim mieli mieczu i dając je królowi, rzekli, iż oba miecze zakon mu posyła, iżby się miał czym przeciw niemu bronić.

(T. Kantzow, *Pomerania. Kronika pomorska z XVI wieku*, t. 1, tłum. K. Gołda, Szczecin 2005, s. 494)

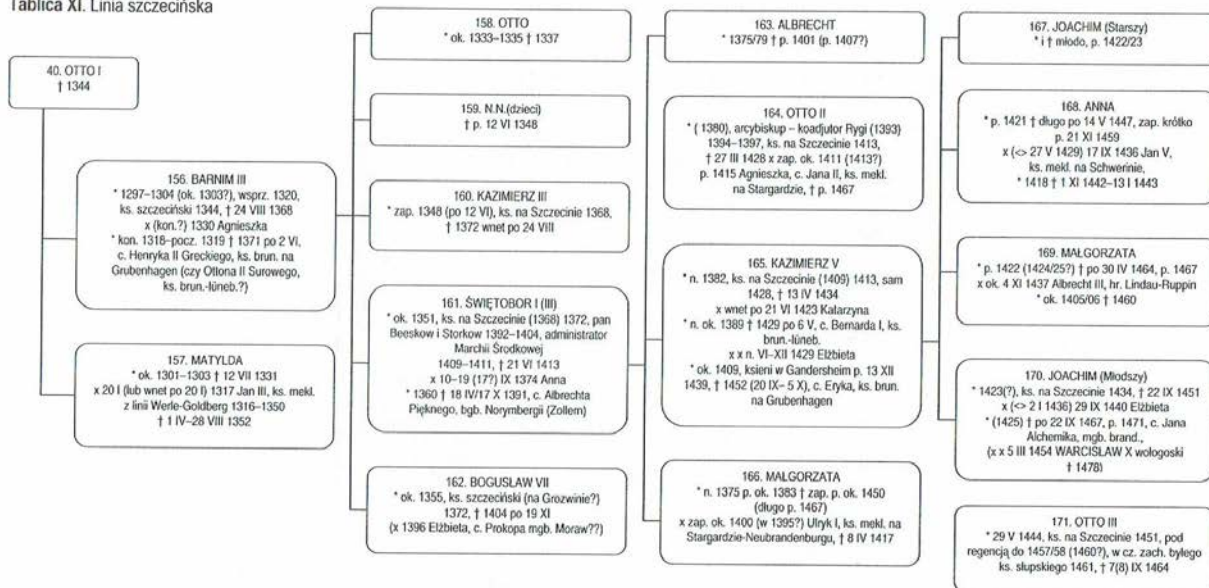
Źródło B. Kadr z filmu pt. *Krzyżacy* w reżyserii Aleksandra Forda.

(Źródło: <http://static.prsa.pl/images/43ce696c-c636-4340-ba21-a87123d0afa0.jpg>)

Źródło C. Książęta szczecińscy.

Tablica XI. Linia szczecińska

(Źródło: E. Rymar, *Rodowód książąt pomorskich*, Szczecin 2005; tab. XI)

Zadanie 4 [3 pkt]

Wykorzystując wiedzę pozaźródłową uzupełnij poniższe zdania.

- Bitwa pod Grunwaldem miała miejsce w ..... roku.
- W czasie trwania bitwy pod Grunwaldem królem Polski był (podaj imię) .....
- Książę szczeciński Kazimierz wywodził się z kaszubskiej dynastii (podaj jej nazwę) .....

Zadanie 5 [3 pkt]

Wykorzystując materiały źródłowe **A**, **B** i **C** oceń, czy poniższe zdania są prawdziwe. Zaznacz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, lub F – jeśli jest ono fałszywe.

Lp.	Zdanie	Prawda	Falsz
A	Książę szczeciński Kazimierz w czasie bitwy pod Grunwaldem był sojusznikiem Zakonu Krzyżackiego.	P	F
B	Wspomnianym przez Thomasa Kantzowa księciem szczecińskim był Kazimierz V.	P	F
C	Wszyscy władcy pomorscy wspierali Krzyżaków w bitwie pod Grunwaldem.	P	F

Zadania dodatkowe:

1. Thomas Kantzow napisał, że król Polski *pomoc otrzymał od księcia Bogusława pomorskiego*. Wśród Gryfitów imię Bogusław cieszyło się wyjątkową popularnością – nosiło je aż 14 władców. Ustal, o którym Bogusławie jest mowa w cytowanym fragmencie kroniki. Podaj także linię dynastyczną Gryfitów, z której wywodził się tenże Bogusław. Ponadto wyjaśnij, czy kronikarz trafnie oddał postawę wspomnianego księcia w konflikcie polsko-krzyżackim.

2. W źródle A (do zadań 4-5) czytamy: *Jeden [z heroldów – D.Sz.] czarnego na piersiach miał orła z krzyżem, co było herbem zakonu*. Porównaj ten opis z ilustracją (źródło B) i wyciągnij wnioski. Odwołując się do innych źródeł oraz opracowań naukowych ustal, kogo reprezentował wspomniany herold i jak wyglądało godło herbowe tej osoby. Wyjaśnij, czy ta osoba była przedstawicielem Zakonu Krzyżackiego.